

เรื่อง บุกอีรอกเขา

รายละเอียด

บุกอีรอกเขา ชื่อวิทยาศาสตร์ *Amorphophallus brevispathus* Gagnep. จัดอยู่ในวงศ์บอน (ARACEAE)
สมุนไพรมุกอีรอกเขา มีชื่อท้องถิ่นอื่น ๆ ว่า บุก, อีรอก, ดอกก้าน เป็นต้น

ลักษณะของบุกอีรอกเขา

ต้นบุกอีรอกเขา จัดเป็นไม้ล้มลุกข้ามปี มีเหง้าอยู่ใต้ดิน เจริญเติบโตได้ในดินร่วนที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง ระบายน้ำดี พบได้ทั่วไป ชอบขึ้นตามริมแม่น้ำ ในพื้นที่โล่ง ทุ่งหญ้า พื้นที่ที่มีความชื้นสม่ำเสมอและฝนตกชุก

ใบบุกอีรอกเขา ใบเป็นใบเดี่ยว ก้านใบยาวมีลักษณะกลมและอวบน้ำ ไม่มีแกน ยาวประมาณ 50-120 เซนติเมตร ใบมีลายสีเขียว เทา น้ำตาล และดำเป็นจุดพื้นจุดต่าง มีก้านใบย่อยแตกออกจากปลายก้านใบ 2-3 ก้าน และมีใบประดับ 10-120 ใบ ออกเป็นคู่ ลักษณะเป็นรูปคล้ายหอก ขอบใบเรียบ ใบมีขนาดกว้างประมาณ 10-50 เซนติเมตร และยาวประมาณ 15-25 เซนติเมตร ผิวใบเป็นคลื่น หูใบติดกับก้านใบย่อย

ดอกบุกอีรอกเขา ก้านดอกยาวออกจากเหง้า ดอกอยู่ตรงปลายก้าน ลักษณะของดอกเป็นรูปคล้ายดอกหน้าวัว

ผลบุกอีรอกเขา ออกผลเป็นกลุ่ม ลักษณะของผลเป็นรูปทรงกระบอกตั้งขึ้น มีผลย่อยรูปรีจำนวนมาก

สรรพคุณของบุกอีรอกเขา

1. หัวมีสรรพคุณช่วยลดระดับน้ำตาลในเลือด ช่วยลดการดูดซึมของน้ำตาลจากทางเดินอาหาร (หัว)
2. ช่วยลดระดับคอเลสเตอรอล ลดน้ำหนัก (หัว)
3. ใช้เป็นยากัดเสมหะ (หัว)
4. หัวใช้เป็นยาแก้เบาหวาน ที่จุดเป็นก้อนกลิ้งอยู่ในท้อง (หัว)
5. บางข้อมูลระบุว่า หัวใช้เป็นยาพอกกัดฝีหนอง (ข้อมูลจาก : champa.kku.ac.th)

วิธีใช้ : การใช้ตาม [1] ให้นำหัวบุกที่อยู่ใต้ดินมาปรุงเป็นอาหารรับประทาน

ข้อมูลทางเภสัชวิทยาของบุกอีรอกเขา

1. สารสำคัญที่พบ ได้แก่ L-dopa, dopamine, konjac mannan, α -mannanase I, α -mannanase II
2. บุกอีรอกเขามีฤทธิ์ลดคอเลสเตอรอลในเลือด ลดระดับน้ำตาลในเลือด แก้ท้องเสีย ด้านเชื้อแบคทีเรีย กระตุ้น cAMP และ cGMP ทำให้เกิดอาการแพ้ ยับยั้งการเกิดมะเร็ง ด้านเนื้องอก ยับยั้งเอนไซม์ trypsin ด้านพิษของสีแดง (amaranth) ลดการดูดซึมของวิตามินอี การรับประทาน glucomannan มาก ๆ จะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผนังของทางเดินอาหาร
3. จากการศึกษาความเป็นพิษพบว่า การให้สารโพลีแซ็กคาไรด์กรอกปากหนูถีบจักรในขนาด 2.8 กรัมต่อกิโลกรัม ทั้งสองเพศ ไม่พบว่ามีหนูตาย
4. เมื่อปี ค.ศ.1983 ที่ประเทศญี่ปุ่น ได้ทำการทดลองผลของไฟเบอร์และสาร glucomannan ในบุกอีรอกเขา พบว่ามันสามารถช่วยลดการดูดซึมของน้ำตาลจากทางเดินอาหารในคนได้

ประโยชน์ของบุกอีรอกเขา

ใช้เป็นพืชอาหาร ด้านดอกอ่อนนำมาลวกเปลือกลวกรับประทานกับน้ำพริก หรือใช้ปรุงอาหารประเภทหนึ่งต่าง ๆ เช่น แกงเห็ด แกงหน่อไม้ เป็นต้น

คำสำคัญ : บุกอีรอกเขา

ที่มา : <https://medthai.com/>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-06-02

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1655&code_db=610010&code_type=01